

Hete Hangijzers, deel 1: zijn alle goden en godsdiensten gelijk?

Bijbellezing: Kolossenzen 1:12-25

12 Hij heeft ons gered uit de macht van de duisternis en ons overgebracht naar het rijk van zijn geliefde Zoon, 13 die ons de verlossing heeft gebracht, de vergeving van onze zonden. 14 Beeld van God, de onzichtbare, is hij, 15 eerstgeborene van heel de schepping: in hem is alles geschapen, 16 alles in de hemel en alles op aarde, het zichtbare en het onzichtbare, vorsten en heersers, machten en krachten, alles is door hem en voor hem geschapen. Hij bestaat vóór alles en alles bestaat in hem. 17 Hij is het hoofd van het lichaam, de kerk. 18 Oorsprong is hij, eerstgeborene van de doden, om in alles de eerste te zijn: in hem heeft heel de volheid willen wonen 19 en door hem en voor hem alles met zich willen verzoenen, 20 alles op aarde en alles in de hemel, door vrede te brengen met zijn bloed aan het kruis. Eerst was u van hem vervreemd en was u hem in al het kwaad dat u deed vijandig gezind, 21 maar nu heeft hij u door de dood van zijn aardse lichaam met zich verzoend om u heilig, zuiver en onberispelijk bij zich te brengen. 22 Maar dan moet u blijven geloven, onwrikbaar gegrondvest zijn in de hoop die het evangelie brengt, het evangelie dat u gehoord hebt en dat aan alle schepselen onder de hemel verkondigd is, en waarvan ik, Paulus, de dienaar ben geworden. 23 Ik ben blij dat ik nu voor u lijd en dat ik in mijn lichaam mag aanvullen wat er nog aan Christus' lijden ontbreekt, ten behoeve van zijn lichaam, de kerk, 24 waarvan ik de dienaar ben. Met het oog op u heeft God mij die dienende taak toevertrouwd, opdat zijn boodschap in al haar volheid verkondigd wordt: 25 het mysterie dat in alle eeuwen en voor alle generaties verborgen is geweest, maar nu aan zijn heiligen onthuld is.

Preek

Gemeente van de Here Jezus,

Een vrouw die zich als boeddhist beschouwde kwam eens in tranen na de dienst naar me toe. Ze vond het een geweldige dienst.

Ik keek er wel even vreemd van op.

Ze zei vervolgens: 'We bidden dan wel niet *tot* dezelfde, we bidden in ieder geval wel *voor* hetzelfde'.

Ik moet zeggen dat ik het een briljante gedachte vond.

Nog nooit heb ik zo'n bevredigend en ontspannend antwoord gevonden in de dialoog tussen religies.

Vanuit boeddhistisch oogpunt kun je het ook niet anders zeggen, want in het boeddhisme bid je niet tot een God.

Velen geloven heden ten dage in iets. 'Ergens zal er wel iets zijn, voor na dit leven'. Ik denk dat dat hier in Gaastmeer en omstreken veel dominanter is dan het echte atheïsme: het geloof dat er helemaal niets is dan enkel onze aardse werkelijkheid.

Er wordt dan vaak gezegd dat er verder niks over te zeggen valt en dat je het maar moet geloven. Het wordt al snel als zweverig ervaren als je er meer achter gaat zoeken.

Vaak gebeuren die uitspraken binnen een best wel christelijk wereldbeeld: waarin uitgegaan wordt van een liefdevolle God. Waarin moorden en liegen afgekeurd worden, naastenliefde nagestreefd en een schuldbesef is: liegen is verkeerd. Besnijdenis onnodig. Offers hoeven niet. Vrouwen zijn gelijk. Dit geloof in 'iets' is trouwens net zo'n geloofssprong als het geloof in 'niets' of in de christelijke God Vader, Zoon en Heilige Geest.

Mijn indruk is dat het geloof in 'iets' vaak ook een manier is om discussie uit de weg te gaan. 'Het is allemaal hetzelfde', zijn we daar ook weer klaar mee. Mijn eigen ervaring in gesprekken met moslims (vroeger stond mijn middelbare school naast de moskee waar ik regelmatig kwam), joden (zeker op een studiereis samen met rabbijnen in Israël de Bijbel lezen), atheïsten (altijd leuk met vooral voormalige studiegenoten) is dat het dieper en rijker wordt als je gewoon voor je eigen overtuiging staat. Daar waar je van overtuigd bent geworden. Zonder dat je daarmee de ander als een minder mens wegzet. Getuigen is wat anders dan overtuigen. Als je staat voor de overtuiging van je godsdienst hoef je echt niet intolerant te zijn. Intolerant ben je pas als je met dwang en geweld een ander probeert iets op te leggen.

In zo'n gesprek word je dan zelf ook weer gescherpt in je overtuiging en kan dat ook bij de ander gebeuren.

Beter dan alles maar gladwrijven van 'het is allemaal hetzelfde'. Dat haalt alle scherpte uit een samenleving en deze komt tot stilstand. Het leidt tot schijntolerantie en zouteloosheid. En op een gegeven moment weet je zelf niet meer waar je voor staat, wat je heeft geraakt en overtuigd. Dat kan wel eens het probleem van de kerk van vandaag zijn en van onze samenleving. Een pittig debat over wat waar, goed en mooi is met de ander kan voor eenieder goed zijn. Het gaat ergens op, er staat iets op het spel.

Het maakt nogal wat uit wat voor geloof, levensbeschouwing we aanhangen en in wat voor cultuur we leven in hoe we zijn. Het is wel te vergelijken met verschillende spellen. Mens-erger-je-niet en Stratego zijn ook niet gelijk, ook al zijn het allebei spellen. Om het nog scherper te stellen: kooivechten en Russische Roulette zijn ook spellen, maar kunnen levensgevaarlijk zijn. Dat geldt ook voor verschillende geloven en levensbeschouwingen. Daar moet over worden gesproken.

Overeenkomst: geschapen naar beeld van God

De meeste mensen hebben altijd in de wereldgeschiedenis een idee gehad dat ze er niet alleen voor stonden, maar dat ze onder een open hemel leefden en leven. Het ontzag voor dat wat ons overstijgt. De ervaring van het Heilige dat zomaar onder ons kan gebeuren. Miljarden mensen hebben dat ervaren en kunnen er nu over meespreken.

Het is ergens die onzichtbare God waar Paulus over spreekt op de Areopagus tussen de Griekse filosofen. Waar over gesproken wordt in ons Bijbelgedeelte. Het zit diep in onze intuïtie om ontzag voor het goddelijke te hebben.

In 1867 kwam een zendeling in India aan om het Evangelie te verkondigen. De betreffende stam kende een soortgelijk verhaal als dat van Adam en Eva. Alleen deze

stam was allemaal verschillende goden gaan dienen om in de gunst te komen, omdat ze verstoten waren uit het paradijs.

Als mensen zijn we zo gelijk onder de open hemel. Jezus zegt dat de niet-gelovigen veel christelijke daden met vreugde als goed zullen herkennen. De goeie oude Calvijn heeft het over de ingeschapen godskennis die wij mensen hebben. We zijn immers als mensen geschapen naar het beeld van God. Dat is dan in zekere zin dezelfde ene God als de Grieken hadden, de moslims hebben. De ene God van hemel en aarde. En ook het geloof van goed doen en een hiernamaals delen we dan.

Verschil: verschilt het dan wel?

Er is iets in ons mensen om van die onzichtbare God, de Schepper een eigen beeld te maken. We zijn geschapen naar het beeld van God, maar er is een kink in de kabel gekomen.

Dat bindt ons tegelijk samen met alle mensen, dat ieder een eigen beeld maakt. In het Oude Testament wordt dat vaak een afgod genoemd. Opnieuw haal ik even Calvijn aan. Hij gebruikt het beeld van ons hart dat een afgodenwerkplaats (afgodenfabriek) is.

Eens had ik een gesprek met iemand die zelf niet zo in God geloofde. Hij was werkzaam in de auto-business. Hij vertelde dat een meneer een krasje in de binnenkant van de auto bij de asbak volledig wilde laten repareren. Een groot deel van de binnenkant van de auto moest daarvoor worden gedemonteerd. Al waren we het niet eens over het bestaan van God. Over het bestaan van afgoden waren we het wel eens. Wat maken we tot het belangrijkste in ons leven?

We kunnen onze goden zelf maken in ons hart, maar is dat dan goed en waar? Zouden we dan toch niet een stem van de andere kant nodig hebben? Een openbaring, dat een God zich laat zien?

De God van Israël: vergeten maar niet verdwenen

Er zijn in de geschiedenis vele godsdiensten al geweest en verdwenen. In tijd Israël allerlei goden die vergeten werden. En verdwenen. Aan de God van Israël is echter iets unieks. Een God die wel vergeten wordt, maar niet verdwijnt. Telkens weer opnieuw verschijnt. Hij duikt telkens weer op. Een God die mensen telkens weer opzoekt. Een God die zich verbindt met mensen. En dat geloof ik ook nu.

Jezus als beeld van God en spiegel voor ons

Deze God, de God van Israël, de God van Paulus, de God van de Bijbel is volstrekt anders dan die goden die wij allemaal in ons hart maken. Hij is vooral zichtbaar geworden in Jezus Christus. Hij is het beeld van de onzichtbare God, lezen we in het Bijbelgedeelte.

‘Gij zult u geen gesneden beeld maken’. Dat is een gebod dat ons bekend in de oren klinkt. We maken onze afgoden, letterlijk gesneden en gemaakt of gevormd in ons hoofd en hart.

Jezus Christus is echter geen gesneden beeld, maar een ‘mensgeworden’ beeld.

Hij is in levende lijve onder ons geweest.

God is onzichtbaar. We lijken soms niet zoveel over hem te kunnen zeggen.

Maar als we ons met die leerling van Paulus verdiepen in Jezus Christus.

Dan kun je zomaar ervaren dat hij de Levende God is: het zichtbare beeld van de onzichtbare God, waar er geen ander van is.

Zoals aardlagen elkaar kunnen raken, zo raakt Gods wereld onze wereld in Jezus het meest. Hij is Gods diepste contactmoment geweest met deze aarde.

Hoe kunnen wij God leren kennen: door naar Jezus Christus te kijken. Hij laat ons weten wie de Vader is.

Anders dan al die andere goden, laat Hij zich telkens weer zien.

Hij verschijnt telkens weer, zelfs na Zijn dood.

Bij bijzondere mensen kun je over God leren, maar bij Jezus het meest. Je kunt op veel plekken over de liefde iets ontdekken, maar bij Jezus het diepst.

Hij is door het vuur gegaan, zodat wij niet meer door het vuur heen hoeven te gaan.

Hij redt, omdat wij ons niet kunnen redden.

Hij overwint de dood, omdat wij er anders in eindigen.

Hij is een God die zich wil laten kennen, die je lief wil hebben.

Ons leven, jouw leven, mijn leven krijgt de diepste zin, doel en betekenis in Hem.

Samen met alle mensen leven we onder dezelfde hemel.

We zijn niet beter, doen niet meer goed vanuit geloof dan andere geloven.

Als je dat gelooft, ga je vanuit de christelijke overtuiging straks van hier met liefde voor elk mens, voor iedereen die wat dan ook maar gelooft. Je weet dat je eigen hart ook niet meer dan een afgodenfabriek is, waarom zou je je verheffen boven een ander?

Het verschil met andere mensen is dan ook niet dat we nu al christen zijn. Dat we al als Christus zijn.

Het verschil is dat we zicht op Hem hebben gekregen. Niet de waarheid zelf in bezit hebben, maar de Waarheid ons gegrepen heeft. En dan groeit er iets dat we niet als Christus zijn, maar willen *worden*. Dat we willen geloven in Hem. Dat we christen willen *worden*.

God niet als een idee, maar een Persoon

Ik mocht er zelf van overtuigd raken op de markt van alle verschillende geloven, religies en filosofieën. Ik ben er best wel mee in de weer geweest, en ik denk nog steeds graag. Maar het is geweldig om te ontdekken dat Jezus Christus de Levende is en dat als vertrekpunt in je denken en leven te ontvangen. Met Wie je vol van vreugde en vertrouwen door het leven kunt gaan.

Hij laat zich samenvatten in de woorden van de befaamde 17^e-eeuwse filosoof Blaise Pascal.

In de voering van zijn kleed vond men na zijn dood een perkament met daarop de woorden: *‘Vuur: God van Abraham, God van Izaäk, God van Jakob, niet der filosofen en geleerden. Zekerheid, Zekerheid, Gevoel, Vreugde, Vrede God van Jezus Christus.’*

Misschien heb je het zelf wel ontdekt:

Als je zelf als tiener aan het zoeken bent naar wie ben ik en waarom ben ik hier.

Wanneer je dat later voortzet: wat is waar en waarheid?

Als op het werk, de studie, in je vriendengroep, je gezin en familie het geloof één van de ideeën tussen alle verschillende geloven is, de Bijbel een boek onder vele boeken.

Dat je toch ergens in je leven de Bijbel opensloeg. Een gesprek had met een vriend of op een gespreksgroep. Een lied zong met de gemeente.

En ontdekte dat Hij de Levende is, de opgestane Heer.

Ik hoop dat je het anders vanmorgen ontdekt of weer ontdekt onder de preek, tijdens het gebed of met het zingen.

Dat je niet onverschillig en onberoerd van hier gaat: 'het is allemaal hetzelfde'.

Dat je niet gelooft in 'iets', met een angstige onzekerheid.

Maar met Paulus, met Pascal, met mij kunt gaan denken vanuit Jezus.

Dan gaat het je niet meer allereerst om allerlei argumenten over godsdiensten, religies, theorieën, filosofieën.

Maar dan gaat het allereerst om de liefde van een Persoon, om Jezus Christus: Hij bestaat vóór alles en alles bestaat in hem (Kol. 1:17).

Daarvanuit is er alle reden en er zijn goede gronden om te geloven dat Hij leeft en wij met Hem: eerstgeborene van de doden is Hij, om in alles de eerste te zijn (Kol. 1:18).

Die in zijn liefde zich niet verheft tot in de hemel, maar in Jezus en Zijn Geest neerdaalt tot ons vanuit de hemel: in hem heeft heel de Volheid willen wonen en door Hem en voor Hem alles met Zich willen verzoenen, alles op aarde en alles in de hemel, door vrede te brengen met zijn bloed aan het kruis (Kol 1:19-20).

Zo'n God kom ik in geen één andere godsdienst, religie of levensbeschouwing tegen.

Zie je Hem? De onzichtbare God. Hij is zichtbaar in Jezus. Hier aan het werk door Zijn Geest.